

DAGA-DAGS och Gnesta-glimt

Av FOLKE GERDTMAN

Adventsjuständs

- • • Advent! Mitt första ljus jag tänt, en klarögd liten låga.
- Kyrkoåret inleds med adventstiden— defyra söndagarna före jul. Gudstjänsterna den första advent har på senare år blivit allt mer talrikt besökta, ja, på vissa platser — städer och större orter — samlas flera människor i kyrkorna på första advent än på juldagen.
- I vår svenskakyrka sätter högtidernas budskap sin prägel på kyrkans skrud. Vitt är i första hand de glädjefyllda högtidernas färg och används ju blå på första advent. Speciellt karakteristiskt för kyrkoårets dagar och högtider är den fördelning av ordets budskap, som evangelieboken innehåller.
- Våra evangelier jämte den större delen av våra epistlar och kollektböner har varit i bruk alltsedan kristendomen infördes i vårt land. De olika tidernas och dagarnas särskilda innebörd poängterar ytterligare genom ett rätt bruk av psalmboken, vartill också anvisning ges i evangelieboken.
- Evangeliet på första advent, hämtat ur Matteus 21: 1—9, handlar om Jesu intåg i Jerusalem och det heter blå: Och folket både de som gingo före honom och de som följde efter ropade och sade: Hosianna, Davids son, välsignad vare han.
- Hosianna Davids son, den texten har på senare år börjat sjungas unison i våra kyrkor, ett mycket vackert och högtidligt inslag i gudstjänsten.
- När vi första advent i år bevistade högmässan i Frustuna kyrka, fick vi lyssna till god predikan och orgelmusik och till vacker sång av kyrkören. Men det var något som saknades. Flera år i följd har rektor Per Gunar Kährström, Åsbackaskolan, medverkat på trumpet, vilket skänkt ytterligare lyftning åt gudstjänsten. Han uteblev emellertid i år. Trumpeten med sin glansfulla ton passar väl in i första adventsfirandet — denna glädjens och ljusets dag i kyrkoåret. Vi hoppas att P G Kährström kommer igen till nästa år!

Vi skafara te Bränne j!

"Vi ska fara te Bränne, te Bränne har vi vari, där ska vi hämtade rosor å de blader".

- När den unga riksspelmannen Christina Frohm från Gnesta i våras deltog i en kurs för folkdansledare och spelmän på Säfstaholmsskolan presenterade Henry Sjöberg "Lek från Vårdinge", byggd på en känd folkvisa "Vi ska fara te Bränne" och upptecknad av Ida Anrep 1830. Hela denna dansleksuppbbyggnad tyder på anor från medeltiden.
- Christina berättar, att på sådana här kurser för folkdansledare brukar kursledaren ta upp nyupptäckta danser, som sedan genom kursdeltagarna sprids över landet. "Vi ska fara te Bränne" betyder att gifta sig. De dansandeställer upp linjevis, flickorna på ena sidan, pojkarna på den andra, de sjunger och gör samtidigt vissaturer. Leken inleds med att alla med linjevis fattning går åtta steg mot varandra och åtta steg tillbaka till utgångsläget. Så fortsätter dansen med att linjerna
- 5:a pojkarna gör detsamma: alla hälsar genom att buga/niga för varandra och slutligen går alla baklänges till utgångsläget.
- Hela dansen repeteras sedan men i stället för att hälsa gör man på följande sätt: tar varandra i hand och hälsar, kramar varandra, klappar varandra, kysser varandra byter gåvor med varandra — pojken kan tex ha en blomma och flickan en schal.
- Vi ska fara te Bränne, te Bränne har vi vari när som bäst vi dansas å trampavi varandra, sjungs det i sista versen. "Att trampa varandra" är ett urgammalt talesätt, varmed menades att stå i ett innerligt förhållande till varandra.
- Skall vi tro att vi någon gång i framtiden får se "Lek från Vårdinge" framförd av folkdansare och spelmän i bygden!? Kanske Christina kan nämna några andra Anli